

Heinrich Rudolph Redecker Johann Dietrich Gülich von

Examen iuris ...

Quintum :

Rostochi[i]: Richelius, 1666

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn747222576>

Band (Druck) Freier Zugang

RU jurist. 18. Juli 1668 /d
Redeker, Heinr. Rudolph.

R.

245.
11

I. N. D.

EXAMEN JURIS
QVINTVM,

xxx

48

SUB PRÆSIDIO

DN. HEINRICI RUDOLPHI

Medesern/ J. U. D. & Prof. P.

famigeratissimi,

Sereniff. Duc. Meckl: Consilarii intimi & Con-

sistorii Ducalis Assessoris gravissimi,

h. t. Rectoris Magnifici.

*Publica Eruditorum disquisitioni
submittit*

JOHANNES THEODORUS à Gülich,

Osnab: Westph.

In Auditorio Majori,

d. 18. Julii,

ROSTOCHI

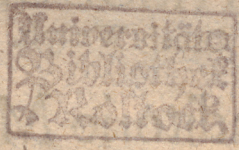
Typis Johannis Richelii, Sen: Typogr.

ANNO c15 15c LXVI.

1666

Examen juris

- I. Stephani 1664
- II. Kleinbicker 1664
- III. —
- IV. —
- V. incipit § 28!

28. *Ex quo Jure descendit meum & tuum, seu dominiorum distinctio?*

Jure naturæ omnia communia erant omnibus, non quidem positivè, ut esset obligatio conservandi communionem, sed negativè, quatenus natura nulli privato dominium aliquod applicuit *c. dilectissimis 12. q. 1.* Propter inconvenientiam proinde necessarium fuit, ad vitam politicam, ut cessaret dominium commune. Ideoq; jure gentium, quod jus naturale secundarium vocamus §. II. *J. l. 1. ff. h. t.* dominia rerum distincta sunt *l. 5. ff. d. J. & J.* naturâ, quæ, sine determinatione modi, ut res nullius fieret occupantis, permisit, appropriationem haud prohibente: adeoque per iniquitatem, in statu hominum peccaminoso, occasio data est, ut recta ratio suaderet divisionem bonorum *d. c. dilectissimis.*

Ad §. II.

29. *Quot modis ergo res acquiruntur à singulis?*

Duobus: Naturaliter vel Civiliter *l. 53. ff. de A.R. D. h. e.* jure naturali (per quod jus gentium intelligitur) & civili *l. 1. d. t. §. II. Inst. h.* Modi a naturalis juris sunt vel originarii, quibus res sine facto & voluntate alterius acquiruntur, ut occupatio, & accessio, de quibus à §. II. ad §. 40. vel derivativi, ubi mediante facto & voluntate alterius res nobis acquiruntur, ut traditio §. 40. & seqq. *J. l. 9. §. 3. ff. d. t.*

30. *Quot modis res singulae naturaliter acquiruntur?*

Duodecim in hoc titulo secundum paragraphorum ordinem, recensentur modi, (1) occupatio (2) bellum (3) inventio (4) foetura (5) alluvio (6) Insula (7) specificatio (8) confusio (9) adjectio (10) bonæ fidei possessio (11) thesauri inventio (12) traditio; quos retinent *Harpr: Rittersbus: & Giphani:* eosdem ad unum

num summum modū, traditionē Scl. reducit Dn. Tabor: Duos autem apprehensionem & accessionem constituunt *Sutbolt, Diff. 4. th. 19. Vinn. b. n. 4. Salii*. Tres vero, occupationem, accessionem & traditionem *Zes. ad tit. de A. R. D.* cui hactenus adstipulor. Quatuor, occupationem, accessionem, specificationem & traditionem recenset *Gædd. ad l. 23. n. 4. d. v. s.* Quinq; occupationem, accessionem, commixtionem, & perceptionem. *Pac. ad tit. de A. R. D.*

31. Suntne iidem modi transferendi, qui acquirendi dominium?

Rerum Dominia pluribus modis acquiruntur, duobus autem tantum transferuntur *traditione & usucapione l. 20. C. d. pact.* traditio autem modo fit ab homine, de qua *§. 40. b. r.* modo à lege, ita legatum, à morte testatoris, rectā transit in legatarium. *l. 64. ff. d. furt.*

Ad §. 12.

32. Quid est occupatio?

Apprehensio rei quæ domino caret, h. e. quæ naturā vel legis provisione ita nullius est, ut tamen possit alicujus esse *l. 1. 2. 3. b. 1.* Quæ enim communia sunt, ea, dicente Grotio, non divisione sed occupatione transeunt in jus proprium, quod dominium vocamus.

33. Quotuplex est occupatio?

Duplex violenta & non violenta. Illa contingit venatione, de qua *§. 12. 13. 14. 15. 16.* vel bello *§. 17.* Hæc autem inventione *§. 18.*

34. Quid est venatio?

Venatio, quando sumitur pro ipso venandi actu, definitur: Actus ad captionem ferarum ordinatus: seu captura animalium liberè vagantium & naturali libertati relictarum. Quando autem ipsum jus venandi denotat, est jus animalia fera, quæ hactenus nullius sunt, persequendi, capien-

capiendi, & certo loco concludendi, 2. F. 27, c. un. §. 5. Et 2. F. 56. dicitur autem jus, quia hodiè est regale Carpz. p. 3. dec. 287.

35. Quot modis dicitur venatio?

(1) Alia est oppressiva hominum c. non est §. bis itaque dist. 6. (2) alia arenaria l. 1. §. denique ff. d. postul. c. qui venatoribus d. 86. (3) alia adulatoria d. c. qui venatoribus c. nonnulli d. 46. c. sunt plurimi 6. q. 1. (4) alia saltuosa seu animalium, de vahic.

36. Quomodo dividitur hac venatio?

Ab objecto tripliciter; in ferinā seu ferarum bestiarū, aucupiū, & piscaturā §. 12. h. t. Hæc est captura piscium, quæ non solū in mari & fluminib⁹ l. 13. §. 7. ff. d. injur. sed & in stagno alieno permitta l. 3. §. 13. 14. ff. d. A. P. Illud est captura volucrū iberè oberrantium l. 3. §. 15. d. A. P. Ista est captura quadrupedum terre-

striū, quæ feræ sunt & suæ naturali libertati relictæ, adeoq; in specie dicuntur bestia l. 1. §. 6. ff. de postul. Unde Advocatus ille non habuisset necesse, Judicem Montonum, cum obtinere vellet, asinos non esse bestias, per tit. C. asinos pro best. non haber. seducere, cum idē potuisset ex d. §. probare. Ab Effectu dupliciter, alia est major Germ. grob/ grob/ hoch/ roht oder schwarze Wild/ und Weidwerck: alia minor, German. Wimmer/ nieder/ oder klein Weidwerck. Quæ distinctio ex verbis investituræ est determinanda.

37. Quomodo de jure gentium procedit venatio?

Omnia animalia fera, quamdiu naturali libertati sunt relicta, non jure soli & loci, sed jure capionis acquiruntur l. 14. in fin. ff. h. t. proinde nihil refert, sive in suo, sive in alieno fundo capta fuerint l. 3. §. 1. h. t.

Q

83. Quid

38, *Quid autem si prohibente Domino quis fundum ingressus sit?*

Dominus fundi non potest quidem captam bestiam vindicare, uti *Gl.* putat, venatorem tamen, qui illo prohibente fundum ingressus est, actione injuriarum convenire potest *l. 1. l. 5. §. 3. l. 44. ff. b. t. l. 13. §. ult. ff. d. injur. l. 16. ff. d. S. P. R.*

39, *Quot sunt genera animalium?*

Quædam sunt naturaliter mansueta *§. 16. f. b. t.* quædam naturaliter fera *§. 12. l. 5. ff. b. t.* ex quibus quædam, per industriam humanam, mansueta facta sunt *§. 15. Instit. b. t.* quibus hactenus feræ opponuntur *l. 26. ff. de furt.* Quædam autem sunt mediæ naturæ, ut columbæ domesticæ quæ nec prorsus mansuetæ neque tamen etiam sylvestres planè sunt: quia facile columbariis & ædificiis assuescunt, & externa etiam forma à sylvestribus discrepant.

40, *Quousque fera capta manent in occupantis dominio?*

Quamdiu tenentur & custodia coercentur: consistit enim illorum dominium in actuali possessione: recuperata proinde pristina libertate, pristinum etiam statum postliminio recipiunt *l. 3. §. 2. l. 5. 44. 55. b. t.* recuperasse autem naturalem libertatem censentur, quando conspectum nostrum effugerunt, vel difficilis persecutionis sunt, adeoque; desperatæ recuperationis *d. l. 5. d. l. 44.*

Ad §. 13.

41, *Ceditne vulneratio feræ bestię dominium?*

Trebatius vulnerationem, & persecutionem, si præsens spes capturæ accedat, pro captura esse putavit. Justinianus autem, Cajum suum secutus, non vulnerationem & persecutionem, sed eventum persecutionis, & capturam ipsam spectandam constituit, *l. 5. §. 1. b. t.* quod etiam obtinet,

tinet, si bestia reti illaqueata, ab alio capta sit *l. 5. b. t. nisi lethaliter sit vulnerata, vel ita illaqueata, ut se expedire amplius non possit l. 3. §. 3. & 13. ff. de A. P.* Sed hodie Trebatii opinio Jure Saxon: lib. 2. Landrecht art. 61. recepta, & inter venatores usu approbata est, *Gl. ad l. 5. §. 1. ff. b. t. Wehn. pr: obs. voce Forstrecht/ Mor. de Jur: ven. c. 8.*

Ad §. 14.

42, *Quomodo apes acquiruntur?*

Apium feram esse naturam probatur, tum quia libere circumvolant, & saepe loca ac alvearia mutant *l. 5. §. 1. b. t. tum* quia homines fugiunt, tum quia apprehendentes aculeis suis lædunt. Proinde quisq; poterit illas, illarumq; examen, seu novam sobolem, capere, & alveariis includere, & favos, seu mel collectum, eximere *d. l. 5. §. 3. l. 26. de furt.* modo non sint alveariis inclusæ, tunc enim in patrimonio esse reputan-

129

tur *l. 8. §. 1. fam. etc. & examina in fundum alienum persequi, & includere nemo prohibetur l. 5. §. examen. 4. b. t.* licet Jure Saxon. contrarium obtineat Weichbild artic. 119. daturq; actio L. Aquiliæ contra eum qui eas exusserit *l. 27. §. 12. l. 49. ff. ad L. Aquil. quod idem, de feris vivariis, & piscibus piscinis inclusis, statuendum est l. 62. ff. de usufr. l. 3. §. 14. ff. de A. P.*

Ad §. 15.

43, *Quid juris est in animalibus cicuratis?*

Tam diu alicujus esse intelliguntur, donec animum revertendi habeant, hæc enim possessio illorum animo retinetur, *d. l. 3. §. 15. 16. ff. de A. P.* Revertendi autem animum desinunt habere, cum revertendi consuetudinem deseruerint *§. 15. b.* seu quando ad dies & horas consuetas redire desinunt. Quod tamen arbitrio judicis discernendum relinquitur.

23

44. Licet

44. Licitumne est columbarium extruere?

Utiq; *tum* quia columbæ sunt ad escam, *tum* quia utiles sunt ad stercorandum, *tum* quia etiam mala semina consumunt, *tum* quia grana ex spica non extrahunt, nec cooperta terra consumunt, *tum* quia experientia constat, non minus colligi frumenti ex agro columbario proximo, quam remoto.

45. Licetne columbas fraude & illecebris ex alieno columbario deducere?

Non, debet enim qui id facit captas columbas restituere, tenebiturq; in animæ iudicio, & in foro puniendus erit, l. 8. §. 1. ff. fam. etc. Si tamen fraus & intentio, illas ad se pertrahendi, absit, acceptas retinere, nisi statutum, vel consuetudo loci refragetur, nemo prohibetur: quia columbæ naturalē libertatē secutæ stationem mutarunt, & animum revertendi dereliquerunt, ideoq; omninò oc-

cupantis fiunt: & hic casus est, ubi solo animo, quod alias juris est §. 5. J. de Interdict. l. 3. §. 7. l. 46. ff. l. 4. C. de A. P. possessio non retinetur, sed insuper requirit actualem insistentiam.

Ad §. 16.

46. An etiam propter galinam ablatam competit actio furti?

Quamvis, in causis extraordinariis, minimum haud curet prætor l. 4. ff. de rest. in integr. l. 10. ff. de dol. mal. attamen quia hic actio est ordinaria, & in furto non tam objectum quam furandi affectus formale requisitum constituit §. 5. J. de ususc. §. 7. J. de obl. que ex del. & effectum, seu actionem furti, producit, quoniam iustitiæ ratio non ex quantitate rei, sed ex regulis iusti æstimatur arg. l. 1. §. 10. ff. de conjung. causa eman. lib. etiam ob rem exiguam furti actio competit l. 37. ff. de furt. l. 8. §. 1. ff. fam. etc. Nov. 69. c. 1. Licet non facile,

facile, quia infamat, danda sit à pratore.

Ad §. 17.

47. Quisnam est hostis?

Hostis, ab hostiando seu exæqvando dictus, vel quod Romanis est æqualis, vel quod æqua fronte in bellum eat, vel quod mœnia victorum adæqvæt, est is cui populus Romanus publice bellum decrevit vel qui ipse populo Romano bellum decrevit *l. 118. de V. S. l. 24. de capt. & possum. revers.*

48. Quomodo res hostium sunt occupantium?

Uti bella ex jure gentiũ originẽ trahunt, ita capta in bello sunt capientium *l. 5. §. ult. b. t.* quia nullius in bonis esse creduntur *l. 1. §. 1. ff. de A. P.* distinguendum tamẽ est, inter actus belli publicos & privatos; tum inter res mobiles & immobiles. Res immobiles acquiruntur illis qui bellum gerunt *l. 16. b. t. l. 20. §. 1. ff. de capt. & possum.* res mobiles autem, extra actus pu-

279.
131
blicos singulis acquiruntur, *l. 51. §. 1. ff. b. t.* in actibus publicis autem, quia singuli milites personam Reipubl. sustinent, res illæ Reipubl. cedunt & duci belli *arg. l. 53. b. l. 1. §. 12. ff. de A. P.* quo etiam respicit *c. dicat aliquis 23. q. 5.*

Ad §. 18.

49. Quid est inventio?

Est actualis apprehensio illarum rerum, quæ nullius sunt, & in littore maris, vel aliis locis reperiri solent *l. 1. §. 1. b. t. l. 1. §. 1. l. 3. §. 3. ff. de A. P.* Hodie tamen terrarum Domini maria, & per hoc littora maris, sibi vindicant, ergo illarum rerum occupatio, sine permissione Principis, promiscue non licet.

50. Quomodo differunt lapilli, gemma, & margarita?

Haec conchæ, ad rubrum mare, partus sunt *l. 19. §. 18. de auro & arg. leg.* Illæ non sunt perlucidæ; Isti autem sunt perludici *d. l. 19. §. 17.* quam tamen differentiam improbat

bat *Vall.* Adeoq; etiam Juris consultis tantum propria esse videtur, quia gemma aliàs omnem pretiosum lapillum denotat *Becmann. in Origin. voc. Margarita, & Aus. Popm. in diff. voc. gemma.*

Ad §. 19.

51, *Quomodo ex foetura acquiritur dominium?*

Quicquid ex animalibus dominio tuo subjectis nascitur, tibi acquiritur, tum quia partus sequitur ventrem *l. 5. §. 2. ff. l. 7. C. de R. V. tum* quia pars non potest alterius juris censeri, ac ipsum totum *l. 7. ff. de Except. rei jud. Regula enim juris hactenus obtinet: Accessorium sequi naturam sui principalis, c. accessorium de R. I. in 6. nec interest, si imprægnatio ab alieno animali facta sit d. l. 7. & l. 11. C. de R. V. interim tempus nativitatis semper spectatur *l. ult. ff. b. t.* Quicquid autem hic dicitur de animalibus brutis, idem obtinet in servis, quia, ratione domini,*

quadrupedibus annumerantur *l. 2. §. 2. ff. ad L. Aquil.*

Ad §. 20.

52, *Quid per flumen acquiritur?*

Quicquid per alluvionem, hoc est, incrementū latens, & paulatim flumen, non autem stagnum & lacus, quia habent determinatos fines *l. 12. b. t. agro tuo adjicit, alluvionis jure tuum fit l. 7. §. 1. b. l. 1. C. de alluvionib. tum* quia terra aquæ immersa dominium mutat, tum ut negligentia, ripas suas non munitium, puniatur *arg. l. ult. C. d. t.*

Ad §. 21.

53, *Si autem non latenter, sed impetus rapidi fluminis, partem prædii avulserit?*

Illam manet domini prioris, modo novæ terræ nondum coaluerit, & arbores in fundo, cui simul adjectæ sunt, nondum radices egerint, *l. 7. §. 2. b. t. l. 9. §. 2. de damn. infect.* Novus enim dominus semper

semper exceptione doli repellitur *l. 23. §. 4. ff. de R. V.* & pristino domino datur utilis rei vindicatio, *l. 5. §. 3. de R. V.* quæ talis dicitur, non oppositivè ad actionem directam, sed relative ad effectum agendi.

Ad §. 22.

54. Quid significat Insula?

1. Domum quæ separatam & propriam habet parietem *l. 2. §. 5. de eo quod cer. loc. l. 84. de V. O. l. 166. de V. S. 2.* Terram aqvis circumfluam: quæ, quod raro accidit, vel in mari nascitur, & nullius est, ceditq; occupanti *l. 7. §. 3. l. 30. in fin. b. t.* vel in flumine, & sequitur conditionem riparum *l. 29. b. t.* nisi agri sint limitati, tumq; fit occupantis *l. 1. §. 6. ff. de flumin.*

55. Quot modis fit insula in flumine?

Tribus modis (1) cum agrū, qui alvei non fuit, circumluit, & tunc causa proprietatis non mutatur (2) cum locum, qui alvei erat, circumfluere

²³⁵
cepit (3) cum paulatim alluendo locum eminentem supra alveum facit: duobus hisce modis insula fit ejus, cuius agro proximior est *l. 30. §. 2. ff. b. t.*

Ad §. 23.

56. Quid juris est in alveo fluminis?

(1) Alveus derelictus & exsiccatus, illorum est qui prope ripā prædia possident *l. 7. §. 5. b. t.* tum quia alveus ex prædiis illorum desumptus censetur *d. l. 30. §. 3. d. t.* tum quia damnum fluminis sustinent vicini, ergo etiam sentire debent commodum.

(2) Alveus novus, pristina agri formâ sublatâ, naturam fluminis induit *d. l. 7. §. 5. d. l. 1. §. 7. ff. de flumin.* (3) Si flumen ad veterem alveum redierit, novum alveum Justinianus, quia forma semel mutata est, non antiquo domino reddit, sed illorum esse dicit, qui propè ripam prædia possident *§. 23. b. t. l. 24. ff. quib. m. usus fr. amit. & ex facti specie*

R

specie probatur in *l. 38. b. t.*
 æquitas tamen pristino do-
 mino interdum favet *d. l. 7.*
§. 5. b. t.

Ad §. 24.

57. Quid efficit inundatio?

Quando inundatio totalis
 est, h. e. quando agrum pla-
 nè occupat, possessio simul &
 proprietates perit *l. 10. §. 2. l. 23,*
24. ff. quib. m. ususfr. am. l. 30.
§. 3. ff. de A. P. quando autem
 aqua recedit, ager ad pristi-
 num dominum redit, & quod
 sublatum videbatur, ipso ju-
 re restituitur. *l. 7. §. 6. b. t.*

Ad §. 25.

58. Quid est specificatio?

Est nova speciei vel corpo-
 ris, ex aliena vel communi
 materia, confectio & consum-
 matio; Nam lana, aliena pur-
 pura tincta, non est nova spe-
 cies *l. 26. §. ult. b. t.* Nec etiam
 inchoatio, ad specificatio-
 nem sufficit, sed plena forma-
 tio requiritur *l. 80. §. 1. ff. ad*
L. Falcid. quod ipsum coargu-
 it verbum *fecerit*, & *compo-*
suerit, *§. 25. b. t.*

**59. Cui nova species ac-
 quiritur?**

Qui ex propria materia
 speciem alienam, vel corpus
 format, omni jure Dominus
 est, *l. 25. ff. b. t. l. 49. §. 1. de R.*
V. Qui autem ex aliena ma-
 teria speciem, bona fide &
 suo nomine, fecerit, is itidem
 Dominus fit, nisi ad rudem
 materiam materiatum pos-
 sit reduci *l. 7. §. 7. l. 25. l. 27.*
§. 1. b. t. l. 12. §. 3. ff. ad Exhib.
 Si autem quis ex re commu-
 ni corpus aliquod composue-
 rit, quisque, si formatum ad
 pristinam materiam reduci
 poterit, suam partem reci-
 pit, sin minus, formans fit
 Dominus *l. 12. §. 1. l. 27. §. fin.*
b. t. l. 5. §. 1. ff. de R. V.

**60. Quid juris in frumen-
 to, & navi ex alienis ta-
 bulis confecta?**

Illud manet Domini, quia
 frumentum ex spicis excuti-
 ens nihil novi format *l. 7. §.*
7. b. t. proinde præcipitanter
 nimis hic scripsit Tribonia-
 nus. Hæc autem ejus est,
 qui

qui eam ex alienis tabulis fecit *l. 26. d. t.* quamvis antiquæ dissensionis vestigium, nisi inter navem ex alienis tabulis ædificatam, & reparatam velimus distinguere, occurrat in *l. 61. ff. de R. V.*

Ad §. 26.

61, Quid circa accessoria statuendum ?

Accessorium omne, quod ornandæ vel augendæ rei adhibetur, licet pretiosius sit, induit naturam rei principalis, & illi, licet adjunctio mala fide facta sit, cedit *l. 19. §. 13. Et fin. ff. de aur. Et arg. leg. l. 26. §. 1. b. t. l. 7. §. 2. ff. ad Exhib.*

62, Quæ actiones dantur Domino adjunctæ rei ?

Dominus, adversum eum qui bona fide rem alienam suæ intexuit, habet actionem ad exhibendū, & tunc vindicat, *d. l. 7. §. 2. l. 23 §. 5. ff. de R. V.* quod etiam obtinet in plumbatura, non autē in ferruminatione, quæ conjunctio fit per eandem materiam *d. l. 23.*

Quando autem non potest res vindicari, datur condictio sine causa, contra quosvis possessores *l. ii. §. ult. Et seq. ff. de R. C. §. 2. J. quib. al. lic. vel actio in factum d. l. 23.* Si quis mala fide intexuit, datur adversus eum actio furti, & condictio furtiva *b. §.* datur in super actio ad exhibendum, adversus eum, & vindicatio, etiam si dolo defierit possidere *arg. l. 131. de R. J. l. 27. §. 3. l. 36. ff. de R. V.*

Ad §. 27.

63, Quomodo ex confusione acquiritur dominium ?

Confusio est, quando diversorum corpora liquida, aut liquefacta in unum rediguntur, & ita alterantur, ut separari nequeant. Per hanc, si voluntate Dominorum confusio facta fuerit, fit res ex conventionem communis, pro ratione tamen cujusque ponderis aut mensuræ *l. 3. §. ult. de R. V.* si casu, fit res, si quævis pars deduci non possit, communis *l. 5. de stip. serv.*

R 2

serv. & cuiq; datur actio communi dividundo *l. 7. §. 9. b. t. l. 5. §. 1. de R. V.* nisi res separari possint, tunc enim datur actio ad exhibendum & vindicatio *l. 12. §. 1. b. t.* Si unius voluntate & facto species inseparabilis effecta sit, specificans fit Dominus *d. l. 7. §. 8. 59. l. 27. §. 1. ff. b. l. 5. §. 1. de R. V.*

Ad §. 28.

64, Quid si corpora solida fuerint commixta?

Si voluntate dominorum, res fit, pro cuiusq; portione, communis: si unius voluntate, vel casu, singula corpora, quia discreta sunt, singulorum manent, & cuiq; competit actio in rem, *l. 5. 23. §. 5. de R. V.* habita tamen ratione bonitatis & quantitatis *l. 75. §. 2. de V. O.* quod officio iudicis discernendum committitur *§. 28. b. t. l. 4. de R. V.*

65, Quot sunt genera corporum?

Tria, *unitum*, ut homo; *coherens & connexum*, ut domus; *sejunctum*, ut grex &

grana, l. 30. ff. de Usuc. l. 23. §. 5. de R. V.

Ad §. 29. & 30.

66, Quid juris est in adificatione?

Qui in suo solo, ex aliena materia, immobile quid *l. 28. l. 60. ff. b. t.* aedificat, is fit, ex natura accessionis, Dominus aedificii *l. 7. §. 10. eod.* quamvis materia, seorsim. & extra materiatum, seu aedificium considerata, maneat Domini, qui diruto aedificio, de ea ad exhibendum potest agere, & eam vindicare *l. 98. in fin. ff. de sol. §. 28. b.* adeoq; haecenus alius est dominus materiae, alius aedificii *l. 23. de R. V. l. 30. ff. de A. R. D. l. 7. §. 2. de Exc. rei jud.* Qui autem ex sua materia in alieno solo aedificat, si sciens, vel mala fide, materiam penitus amittit *d. l. 7. §. 12. b. l. 33. ff. de cond. indeb.* si ignorans & bona fide, pretium materiae, & mercedes fabricum repetit *d. l. 7. §. 12.*

Que

67. *Quenam actio datur domino materiae?*

Si is, qui in alieno fundo b. f. ædificavit, fuerit in possessione, potest Dominum fundi, exceptione doli, usque dum sibi satisfiat, repellere §. 29. b. t. l. 14. de dol. exc. l. 37. ff. de cond. indeb. interim m. f. possessor etiam impensas necessarias deducere potest l. 5. C. de R. V. Si extra possessionem, sive b. sive m. fidei possessor sit, nullam habet actionem l. 33. ff. de cond. indebeb. Is autem, ex cuius materia alius in suo solo ædificavit, habet actionem detigno juncto, quæ, sive b. sive m. fide ædificatum sit, est in duplum, l. 23. §. 6. de R. V. ne urbs, rescissione ædium, ruinis deformetur, l. 2. C. de adif. priv. l. 2. §. 17. ff. ne quid in loc. publ. l. 1. de tign. junct. l. 6. ff. ad exhib. unde nec actio ad exhibendum datur, nisi quatenus actoris, adversus m. f. possessorem, interest, ob tignum non exhibitum d. l. 23. §. 6. de R. V.

Ad §. 31. & 32.

68 *Quid juris est circa implantationem & Jationem?*

Quoties quis, b. f. alienam plantam suo, vel suam plantam alieno, imponit solo, toties planta solo cedit l. 7. §. fin. b. t. l. 5. §. 3. de R. V. modo integras radices egerit l. 6. §. ult. ff. arb. furt. cas. radicibus enim planta unitur cum terra l. 9. §. 2. ff. de damn. inf. & alio terræ alimento alia facta videtur, quæ nec cruta ad priorem Dominum revertitur, d. l. 7. §. fin. l. 26. §. 2. ff. b. t. Sata etiam frumenta, quia transferri amplius non possunt l. 14. ff. de don. solo cedunt l. 9. b. t. l. 25. §. 1. ff. de Usur. Dominus tamen seminis, adversus eum qui sevit, habet actionem in factum, ad consequendum pretium arg. l. 23. §. 5. de R. V. & si is, qui fundum alienum suo frumento b. f. consevit, eum possideat, potest exceptione doli se defendere, donec impensas

R 3

penas

penfas recipiat, §. 32. non ita
si m. f. conseverit l. 37. de R. V.

Ad §. 33. & 34.

69. *Quid obtinet in scri-
ptura & pictura?*

Scriptura cedit chartæ,
sed, si is qui scripsit, alienam
chartam b. f. possideat, exce-
ptione doli consequitur ex-

penfas, l. 9. §. 1. b. r. in pictu-
ra autem hoc speciale est,
quod ei tabula cedat, d. l. 9.
§. 2. quod ipsum Imperatori,
rejectâ opinione Pauli, quæ
est in l. 23. §. 3. ff. de R. V. &
adprobatâ sententiâ Gaij,
quæ est in d. l. 9. melius esse
visum est §. 34. b.

Ad §. 35.

70. *Quomodo fructus dividuntur?*

*Fructus, quatenus denotant omnem utilitatem, quam quis ex re
aliqua percipere potest, sunt*

*Civiles, qui non ex ipsa re, sed occasione rei obveniunt, ut
usura, census, pensiones, adeoq; pro fructibus accipiun-
tur l. 36. de usur. & fructuum vicem, quamvis propriè
fructus non sint, obti-
nent, l. 62. de R. V. l. 83,
ff. de Leg. 3. l. 121. de V. S.*

vel

*Naturales, qui ex ipsa re, vel
suâ se sponte, vel industriâ
humanâ producuntur, &
propriè fructus dicuntur l.
29. ff. de her. pet. l. 34. ff.
de usur. l. 11. ff. de donat.*

bi sunt

*pendentes, qui nondum sunt
remoti à suâ causâ l. 44. de
R. V. l. 27. ff. de usufr.*

(extantes

*Percepti, qui sunt
remoti à sua cau-
sa, & hi sunt l. 48.*

vel

l. 78. de R. V. (consumti

*Percipiendi, quos quis com-
mode potuit percipere, l. 33.
ff. de R. V. l. 22. C. eod.*

71. *Qui*

**71. Qui fructus possessori
rei alienae acquiruntur?**

Bonae fidei possessor, h. e. qui habet ignorantiam injustae possessionis, & titulum, h. e. causam ad transferendum dominium habilem, perceptos, & consumptos fructus, sine distinctione naturalium & industrialium, irrevocabiliter facit suos l. 48. b. 1. l. 4. §. 2. ff. *fin. reg. junctâ*, l. 136. de R. I. uti autem pendentes nondum fecit suos, & de percipiendis non tenetur, ita extantes, si Dominus impensas refundat, reddere tenetur §. 2. *J. de Off. jud. l. 22. C. de R. V.* Mala autem fidei Possessor, qualis post L. C. etiam b. f. possessor esse incipit, similiter de percipiendis fructibus tenetur d. l. 33. ff. d. l. 22. C. de R. V. l. 10. C. de A. P.

Ad §. 36.

72. Quomodo usufructuarius fructus acquirit?

Usufructuarii fructus non aliter sunt, nisi eos perceperit, h. e. actu apprehenderit,

139
hic enim differentia inter b. f. possessorem, & usufructuarium probe notanda l. 13. ff. *quib. mod. usufr.* nec refert, si maxime maturi sint, hos enim, quia actu non percepit, ad heredes suos, quia usufructus personalis est, non transmittit l. 8. ff. *de ann. leg.* cujus juris æquitas resultat ex l. 27. §. 8. ff. *de usufr.* immaturos contra percipiendo suos facit l. 48. §. 1. ff. *de usufr.* l. *pen. de fruct. leg.*

73. Quid juris est in colono?

Colonus, qui pro annua pensione prædium rusticum colendum conduxit, si durante locatione decedat, jus percipiendorum fructuum, ad heredes transmittit §. *ult. Inst. l. 10. C. locat.* nisi sit colonus partiarius l. 25. §. 6. ff. *d. t. junctâ l. 4. §. 1. ff. pro soc. vel colonus usufructus l. 10. C. de usufr. de quibus b. §.*

Ad §. 37.

74. Quid pertinet ad usufructuarium?

Omnis redditus, utilitas & acces-

aaccessio quæ ex re, in quâ ususfructus est, percipi potest *l. 48. §. ult. h. t. l. 7. ff. de usufr. l. 12. §. 1. ff. de usu & hab.* Partus tamen ancillæ, quamvis olim quæstio fuerit, non est in fructu *l. 68. ff. de Usufr. l. 28. ff. de Usur §. 37. b.* ubi additur ratio.

Ad §. 38.

75, Quodnam est officium Usufructuaris?

Ut substantia rei usufructus maneat salva, *pr. Inst. de usufr.* adeoque, quod bonus pater familias in sua re facit, idem facere *l. 65. ff. d. r.* & si gregis, sylvæ, aut pomarii usufructum habeat, quia singula individua, uti oves & arbores, perpetuo subsistere nequeunt, in locum demortuorum capitum, ne ipsa substantia fiat deterior, alia substituere *l. 68. d. r.* & eo nomine cautionem præstare debet *l. 1. ff. usufr. quem., cav*

Ad §. 39.

76, Quid est Thesaurus?
 Vetus depositio pecuniæ,

cujus memoria non extat, ad hoc ut dominum non habeat, *l. 31. §. 1. de A. R. D. l. 67. de R. V. l. un. C. de Thesaur.* ubi notandum, quod causa sumatur pro effectu, thesaurus enim non est depositio pecuniæ, sed pecunia deposita.

77, Ad quem pertinet thesaurus inventus?

Quia thesaurus ignoratur, habetur pro derelicto, adeoque, per naturalem æquitatem, quam Hadrianus Imperator secutus est, cedit occupanti *l. 1. ff. pro derel. §. 39. b.* Proinde in loco proprio, fortuito, vel data opera, absque magicis artibus tamen, inventus, totus cedit inventori *d. l. un. C. de Thesaur.* quod idem obtinet in loco sacro, aut religioso privato *d. §. 39. b.* in loco religioso publico autem inventus, pro dimidio cedit fisco *l. 3. §. 10. ff. de Jur. fisc.* In loco alieno vero, publico, Cæsaris, fiscali, profano. aut religioso, si sine data opera repertus sit, dimidius

midius domino , dimidius inventori acqyritur ; si data opera, totus est Domini vel filci d. l. un. C. de Thesaur. 2. F. 56. Jure Saxonico, si Thesaurus profundius meatu aratri jacuerit, filco cedere Coler: Decif. 100. putat, dissentit Carpz. p. 2. c. 53. d. 4.

Ad §. 40.

78, Quid est traditio?

Translatio possessionis l. 28. de V. O. l. 2. de A. E. qvæ, si à domino fiat, est modus transferendi dominium, l. 20. C. de Paët. si autem à non domino, usucapiendi facultatem præstat §. 5. Inst. per quas pers. nob. acquir.

79, Quotuplex est traditio?

(1) Alia propria, eaq; est rerum corporalium, qvæ actu apprehendi, vel de manu in manum dari possunt §. 40. h. Alia quasi, aut impropria, qvæ est rerum incorporaliû, in quibus, patientia à parte domini, & usus juris à parte acqyrentis, pro traditione possessionis cedit l. 43. §. 1. ff.

de A. R. D. l. ult. ff. de serv. eoq; modo traditio servitutum, qvæ tactum effugiunt §. 2. J. de reb. corp. & incorp. accipienda est l. 1. in fin. de S. P. R. (2) Alia vera, si ipso actu res de manu in manum detur, vel quis in possessionem fundi ducatur l. 5. 34. ff. l. 2. C. de A. P. qvæ etiam dicitur longæ manus : Alia ficta, qvæ fit brevi manu, vel symbolo aliquo, de qvâ §. 44. & 45. h.

80, Quanam sunt requisita traditionis?

(1) Causa seu titulus ad transferendum dominium habilis l. 9. §. 3. l. 31. ff. h. t. titulus enim tuetur possidentem, qvia possessionis causam ostendit. (2) Consensus in corpus rei, tam tradentis, quam accipientis l. 55. 57. de O. & A. ut ut in causa, qvæ tamen in genere & effectu convenire debet, erretur, unde conciliatio l. 36. h. tit. cum l. 18. ff. de R. C. petenda, modo addatur distinctio inter

ter translationem dominiū, & constitutionem obligationis (3) Facultas tradentis l. 20. § 4. ff. h. t. (4) Vacua possessio l. pen. in fin. ff. de A. P. l. 8. Cod. l. 2. §. 1. l. 3. ff. de act. emt. l. 50. de R. V. l. 12. C. de probat. l. 13. ff. de distr. pign. quæ habilis esse debet, ad transferendum dominium, vel constituendā facultatē usucapiēdi.

81 *Quæ est differentia inter stipendiaria & tributaria prædia?*

Postquam Augustus cum populo Romano captas provincias partitus erat: provinciæ populi quotannis pendebant tributum: Cæsaribus autem stipendia, ad belli subsidia, inferebantur: inde prædia stipendiaria cum conditione solvendi stipendium vendebantur, tributaria autem duntaxat locabantur; adeoq; tributaria prædia, à stipendiariis separantur l. 13. de imp. in res dot. fact. l. 46. §. 5. ff. de jur. fisc. sed Justin. hanc differentiam, una cum illa, quæ est inter res mancipi &

nec mancipi, sustulit l. an. C. de nud. jur. Quir. toll. l. un. C. de usuc. transf.

Ad §. 41.

82 *Quomodo traditio, emtori facta, transfert dominium?*

In emtione peculiariter opus est, ut venditori, tradita re, pretium solvatur, vel de eo, per expromissorem, fidejussorem, aut pignora, satisfactū sit, quia nuda traditio à venditore facta, non transfert dominium l. 5. §. pen. ff. de Trib. act. l. 19. §. 3. ff. de contr. emt. tacita enim conditio adjecta præsumitur, si ex parte emtoris pretium fuerit solutum arg. l. 5. ff. de P. V. nisi fidem emtoris venditor sit secutus, & res in creditum iverit, daß es beglaubte Güter seyn / l. 3. C. de pact. int. emt. & vend. d. l. 5. §. pen. de trib. act. Ad §. 42. & 43.

83 *Quis potest cum effectu rem tradere, ut dominium transferatur?*

Non tantum ipse dominus
l. 20.

l. 20. ff. b. t. verum etiam creditor pignus distrahedo l. 46. b. t. & procurator, qui vel speciale ad id habet mandatum, §. 42. ibi: cui ejus rei possessio permiffa fit: l. 1. §. 21. de A. P. vel mandatum generale cum libera: generale enim mandatum simplex ad alienationem non sufficit l. 58 l. 63. ff. de Procur. l. 9. §. 4. ff. de A. R. D.

Ad §. 44. & 45.

84, Quanam est traditio ficta?

Quæ vel fit brevi manu, si res ex alia causa, veluti ex locato, apud aliquem est, & postea ei venditur; is enim per constitutum possessorium, ad vitandam actuum pluralitatem, rem accipit *l. 43. §. 1. de J. D. l. 3. §. 12. ff. de don. inter vir. & ux. juncta l. 18. de A. P.* Vel symbolo aliquo, quando venditor claves ad horreum, in quo frumentum est repositum, *l. 9. §. 6. b. t. l. 74. de cont. Em. l. 62. ff. de Evid. l. 1. §. pen. de A. P.* alteri concessit: vel Instrumentum tradidit, *l. 1. C. de donat.*

vel custos rei ab accipiente appositus est, *l. 51. de A. P.*

Ad §. 46.

85, Potestne traditio fieri in personam incertam?

Affirmatur, quatenus missilia, hoc est, munera, ad populi gratiam aucupandam, jactantur, & sparguntur in vulgus: quod consules ac prætores, qui divitiis abundabant, initio magistratus, vel aliàs, facere consueverunt: illud tamè fieri prohibuerunt Valent: & Marcianus *Imp. l. 2. C. de consul. lib. 12.* unde verba: *Prætores & consules, ex Instit. Gaij, Vinnius omittit.* Limitavit autem Justinianus, ut argentum, si vellent, in minutioribus nummis, non etiam aurum, quod solis Principibus licebat, septies spargerent *Nov. 105. c. 2.* iterumq; sustulit Leo, *Nov. 94. Leon.* Principes tamen illud fecerunt, *Suet. in Aug. c. 98. in Calig. c. 18. in Neron. c. 11.* quos etiam ipse Justinianus excepit, quibus aurum, quocunq; tempore, spargere licuit, addita

S 2

dita ratione, quod Deus omnes L. L. Principibus subjecerit *d. Nov. 105. §. fin.*

Ad §. 47.

86, Quid statuendum circa res pro derelicto habitas?

Pro derelicto habetur, quod dominus ea mente abjicit, ut id in numero rerum suarum esse nolit: ubi duo conjunctim requiruntur (2) ut res abjecta sit, & quidē (2) ea mente, quod abjiciens illam amplius habere, & suam esse nolit, unde occupanti conceditur, quia dominus intelligitur voluisse id alicujus fieri, quod ipse pro derelicto habet *l. 5. pr. ff. pro derel.* Eatenus autem hic acqvirendi modus ad traditionem refertur, quia similis illi est, quo quis æs sparsit *d. l. 5.* quoniam autem derelinquens non adeo ostendit, se velle, ut alius eam recipiat, sed saltem nolle, ut res abjecta in bonis suis sit, occupationis species est, quia occupanti demum conceditur *l. 1. d. t.* modo tamen derelinquens

fuerit dominus; si non, poterit occupans eam demum usucapere *l. 4. ff. d. t.*

Ad §. 48.

87, Eone etiam referuntur res quæ in tempestate ejiciuntur, vel de rheda currente, aut aliàs, lapsæ, & amissæ sunt?

Non, quia requisita illa duo, quæ in superiori quæstione referuntur, & ad constituendam rem pro derelicto habendam essentialiter requiruntur, hic deficient: adeoque illæ res, quæ obortâ tempestate, levandæ navis causa, projiciuntur, manent dominorum; quia longè aliamente in mare ejiciuntur, quam ut per se pro derelicto habeantur: Imò etiã quæ fortuito amittuntur, omnem abjiciendi animum excludunt, proinde hæ simul & illæ dominorum, qui alienandi animum non habent, manent *l. 2. §. 8. l. 8. ff. ad L. Rhod. de jact. l. 9. §. ult. l. 58. ff. b. t.* quia non sunt in derelicto,

licto, sed in deperdito l. 21. §. 2. ff. de A. P.

88, Ergo, qui res illas occupat, furtum committit?

Utiq; l. 18. C. de furt. nisi eo animo eas acceperit, ut domino eas restituat, aut putaverit, res illas eo animo in mare jactas, ut pro derelicto habeantur, l. 43. §. 6. §. 11. ff. de Furt. quia sine affectu furandi, & rem fraudulose lucrandi, furtum non committitur §. 5. J. de Usuc. §. 1. §. 7. J. de Obl. qua ex del. Si tamen in jactu verosimile sit, dominos, esto mortem evadant, vel alios eorum nomine, ad res ejectas quærendas, non reversuros, pro derelictis putantur Card. Lugo. de J. & J. Disp. 6. s. 10. n. 99.

89, Quid si inveniens nesciat cujus sint?

Quod suum non est, scire debet omnibus modis ad alium pertinere l. ult. C. unde vi, adeoque debet, ad inquirendum dominum, publice profiteri, se res invenisse, &

ita repetenti, etiam sine præmio, nisi laboris impensi præmium exigat, reddere; hoc enim honestius accipitur quàm petitur d. l. 43. §. 9. ff. de furt. & si nemo se offerat, qui suum repetat, poterit inventor, si pauper, inventam rem sibi retinere, si dives, ad pios usus eam convertere tenetur.

90, Quid statuendum de quorundam locorum consuetudine, ubi bona naufragorum fisco adducuntur?

Illam consuetudo, rationi naturali ac civili contraria, ceu iniqua & injuriæ plena, omnino improba & legibus prohibita est, Autb. navigia C. de furt. l. 1. C. de naufrag. lib. 11 Cõst. crim. art. 218. adeoque Jure Canonico, etiam sub pœna excommunicationis, interdicitur c. excommunicationem X. de rapt. mera enim injuria est, nulla causa præcedente, velle alicui suum auferre, vel ex aliena calamitate compendium sectari d. l. 1.

§ 3

Ad

AD TIT. II.
DE REBUS CORPORALIBUS
ET INCORPORALIBUS.

Ad Rubric.

91. *Quomodo coherent §§. hujus tituli?*

Divisio rerum corporali-
um & incorporalium,
proponitur *in genere pr.* de-
inde explicatur, quo ad res
corporales §. 1. res incorpo-
rales autem §. 2. & 3.

Ad §. 1.

92. *Quanam sunt res corporales?*

Quæ sui natura ac poten-
tia, sub sensum quendam ex-
teriorem cadunt, & tangibi-
les sunt *l. 1. §. 1. ff. de R. D.* Suf-
ficit autem, quod, si præsen-
tes sint, sensibus percipi &
manibus adprehendi possint:
rales autem sunt, quæ §. 1. *b.*
recensentur, nimirum res
singulares, seu singula cor-
pora, quæ à Logicis dicun-
tur individua, & substantiæ pri-
mæ, quas Juris Consulti spe-

cies vocant *l. 54. de V. O. l. 30. ff. de Leg. 1.* dicuntur autem hæc res corporales, quoniam universalia non incurrunt in sensu, nec tangi, nec videri possunt.

93. *Quomodo dividuntur res corporales?*

Res corporales distant inter se per exteriores terminos, sensibus comprehensibiles, in mobiles, quæ non tantum tangi, sed etiam de loco in locum moveri possunt, & solo non continentur Germ. *fahrende oder bewegliche Haab und Güter/ vel Fahrnüss/ quæ,* ut plurimum, *se moventes* comprehendunt *l. 1. ff. de R. V. l. 3. §. 13. l. 30. §. 4. ff. de A. P. l. 15. §. 2. ff. de re jud. & moventes dicuntur l. 2. ff. de suppell. Leg. l. fin. de requir. reis* interdum tamen illis opponuntur, & ab illis separantur *l. 1. ff. de Edil. Ed. l. 30. C. de J. D.*

J. D. l. 2. 4. C. de Quad. Praescript. l. 13. C. de Servit. qvatenus haec natura sua ad se movendum sunt habiles, illa autem passivè, qvâ ab aliis moveri possunt, tales dicuntur l. 15. C. de SS. Eccl. l. 6. C. de Sponsal. l. 93. de V. S. ubi DD. & Immobiles, qvæ, integra sua substantiâ, de loco moveri non possunt l. 1. §. 1. ff. U. sufr. quemad. cav. l. 23. ff. de U. suc. l. 15. ff. qui satisd. cog. & hæc vel sunt res soli, vel solo coherentes l. F. ult. Ita fructus separati à solo, inter res mobiles d. l. fin. de requir. reis pendentes autem inter res soli referuntur l. 44. de R. V.

Ad §. 2. & 3.

94. Quanam sunt res incorporales?

Qvæ tangi non possunt, sed in jure consistunt, ex jure sua existentiam habent, & à jure substantiantur, ita hereditas, formaliter considerata, sine ullo corpore, juris intellectû dicitur habere l. 50. ff. de hered. pet. unde jus dicitur l. 119. l. 208. de V. S. Non tamen hæ

res entia intellect⁹ aut rationis sunt, sed uti reliqua accidentia, qvæ substantiæ opponuntur, sunt entia vera & realia, ut ut suam existentiam à jure habeant, & corporibus opponantur l. 2. §. ult. l. 15. §. 2. ff. de precar. l. 66. §. pen. ff. de leg. 2.

95. An res incorporales mobilibus vel immobilibus annumerantur?

Res incorporales, qvæ propriè non possidentur, propriè etiam nec mobiles, nec immobiles sunt, sed tertiam, inter res mobiles & immobiles, speciem constituunt l. 2. l. 9. l. 15. de re jud. l. 7. §. 4. ff. de pecul. l. 1. C. de Prat. pign. l. pen. §. ult. C. de quadr. praescript. nam ut res moveatur, affectionem naturalis corporis denotat, adeoq; res corporis propriè dicuntur moveri, motus enim est corporis; deficiente autem corpore, prædicatum, mobilis & immobilis rei, etiam deficit, qvæ illi non potest competere privatio, cui nec habitus com-

competit *d. l. v. C. d. l. i. juncto arg. l. 83. ff. de R. J.*

96. *Quo ergo res incorporales, ex interpretatione juris, referuntur?*

Si necessitas & decisio causarum exigat, ut res corporales ad alterutram rerum corporalium speciem referantur: Tunc pro ratione & qualitate rei, cui res incorporales accedunt, modo mobilibus modo immobilibus adnumerantur: adeoque cautio praedii donati pro re immobili reputatur *arg. l. 7. C. de praed. mix.* qui enim actionem habet ad rem, ipsam rem habere censetur. Ita obligationes, nomina & actiones censentur secundum naturam ejus rei, ad quam competunt, *arg. l. 2. §. 1. l. 4. §. 1. l. 85. ff. de R. O.*

97. *Pecunia, an numeraturne rebus mobilibus vel immobilibus?*

In pecuniâ, autoritate publica signatâ, interdum consideratur valor publicus *l. 1.*

ff. de contr. emt. & tunc res quantitatis dicitur, & corpori opponitur l. 46. ff. de cond. indeb. interdum denotat ipsam materiam, ex qua, accedente publicâ autoritate, valorem desumit, siquidem quantitas auri aut argenti, pondere justo ad valorem nummi definita, unica & vera monetæ aureæ vel argenteæ mensura est, & ita materialiter pecunia considerata, corporalibus rebus non opponitur, sed corpus est *l. 1. §. 1. ff. de R. D. l. 94. §. 1. ff. de solut.* adeoque pecunia non simpliciter, sed certo modo corpori opponitur *l. 68 pr. ff. SC. Treb. l. 10. ff. de accept.* Quantitas enim corpori, tanquam speciei, opponitur *l. 87. pr. ff. de Leg. 2. & pro re incorporali habetur d. l. 46. ff. de cond. indeb.* Unde recte *§. b.* distinguit hereditatem, & obligationem, ab objecto illo, quod hereditas vel obligatio respicit, *d. l. 1. §. 1. de R. D.*

Examen

Implicitos juris nodos **DIVISIO RERUM**
 Continet, impediunt qui studium Themidis.
 Hos vero nodos, Tu plana mente resolvis,
 Examen subiens **PRÆSIDE MAGNIFICO**
 Nostro, nosq; Tuis studiis gratamur obinde,
 Ut Tibi succedant hæc meditata bene!
 Perge ideoq; Tua virtute, Tuoq; labore,
 Et bene sic studium continuare potes;
 Dii (quibus est curæ studium) tua cœpta secudent,
 Atq; Tuis ausis velificare velint;
 Ut tandem possis aliis prodesse, iterumq;
 Impensi studii præmia percipere.

*Florentissimo & Præstantissimo Dn. Respon-
 denti, hisce animitus congra-
 tulantur*

COMMENSALES.

Wer nach Ehren strebt/
 Wer der Tugend lebet/
 Liebt bemühetes Sitzen
 Schoner Arbeit nicht/
 Heißt sein mannes Schwitzen
 Für die höchste Pflicht:

Leßt die Venus sauffen
 Leßt den Bacchus sauffen
 Und die andren gehn/
 So in sterem Rosen
 Der Milch-weißen Rosen
 Nicht als Faulheit sehn:

Leßt den Beizhals draben
 Und mit dem sich laben
 Was uns Ofte giebt/
 Er läßt andre larten
 Lust und Schlaf abwarten/
 Weil er nichts liebt

Als die langen Gänger
 Welche wegen änge
 Und auch andrer Pein/
 Als der Dornen Rechen
 Fuß und Kleider brechen/
 Sehr beschwerlich seyn.

Das

222
Dan wer daß verdriessen
Häuffig in gent. ssen
Erflich ist bereiet

Dem gieb GDe und Tugend
Nach der sauren Jugend/
Lauer Lieblichkeit.

Hiermit hat seinem wehrtesten Freunde
auffwarten/ und den Erfolg seines
Fleißes vorhalten wollen

Bertram Schwarz/

Sundâ Pom.

Dum populi certant armis terraq; mariq;
Tu quoq; bella paras & prælia docta, Minervæ
In castris, nec non doctâ contendis arenâ;
Perge, decus Patriæ, laudum decurrere campos,
Sic poteris tandem nomen transcribere seclis
Immortale Tuum: Dabit & post multa laborum
Agmina, Musarum tibi præmia Præses Apollo.

Scribebat amoris ynnemofynon

Rostochij

Job. C. Dreckman.

Gemma prægrandi pretio paratur
Ultra, cum rubro renitescit auro;
Linquit & virtus Themidi decorem.
Illud in præsens trutinasti, & inde
Contrahes summi pretium laboris;
Hoc bonum captum, voveo, ut secundet
Almus JOVA.

*Congratulandi & promptitudinem animi
contestandi ergo, Scribebat.*

Rostochij

Justus Henricus Crusius,

Osnab: Guesph.

96) : 9 : (96

l. 20. ff. b. t. verum etiam creditor pignus distrahendo l. 46. b. t. & procurator, qui vel speciale ad id habet mandatum, §. 42. ibi: cui ejus rei possessio permiffa fit: l. 1. §. 21. de A. P. vel mandatum generale cum libera: generale enim mandatum simplex ad alienationem non sufficit l. 58 l. 63. ff. de Procur. l. 9. §. 4. ff. de A. R. D. Ad §. 44. & 45.

84. Quanam est traditio ficta?

Quæ vel fit brevi manu, si res ex alia causa, veluti ex locato, apud aliquem est, & postea ei venditur; is enim per constitutum possessorem, ad vitandam actuum pluralitatem, rem accipit *l. 43. §. 1. de J. D. l. 3. §. 12. ff. de don. inter vir. & ux. juncta l. 18. de A. P. Vel symbolo aliquo, quando venditor claves ad horreum, in quo frumentum est repositum, l. 9. §. 6. b. t. l. 74. de cont. Em. l. 62. ff. de Evid. l. 1. §. pen. de A. P. alteri concessit: vel Instrumentum tradidit, l. 1. C. de donat.*

143
vel custos rei ab accipiente appositus est, *l. 51. de A. P.*

Ad §. 46.

85. Potestne traditio fieri in personam incertam?

Affirmatur, quatenus misilia, hoc est, munera, ad populi gratiam aucupandam, jactantur, & sparguntur in vulgus: quod consules ac prætores, qui divitiis abundabant, initio magistratus, vel aliàs, facere consueverunt: illud tamē fieri prohibuerunt Valent: & Marcianus Imp. *l. 2. C. de consul. lib. 12.* unde verba: *Prætores & consules, ex Instit: Gaij, Vinnius omittit.* Limitavit autem Justinianus, ut argentum, si vellent, in minutioribus nummis, non etiam aurū, quod solis Principibus licebat, septies spargerent *Nov. 105. c. 2.* iterumq; sustulit Leo, *Nov. 94. Leon. Principes tamen illud fecerunt, Svet. in Aug. c. 98. in Callig. c. 18. in Neron. c. 11.* quos etiam ipse Justinianus excepit, quibus aurum, quocumque tempore, spargere licuit, addita

S 2

